

izvidjaju u kome utvrđuje prirodu oštećenja i, ukoliko je to moguće, uzrok štete i vrijeme kada je ona nastala. Prema tome propisu /tač.2, čl.77 cit. Zakona/ zapisnik o utvrđivanju gubitka ili oštećenja robe, koji se ima - prema gore navedenom - analogno primijeniti i za utvrđivanje oštećenja ili gubitka vagona, željezničkog pribora i slično, ima se sastaviti po mogućnosti u prisutnosti imaoća prava, odnosno predstavnika pošiljaoca ili primaoca robe. Ovo znači da u datim prilikama zapisnik može biti sastavljen i u odsutnosti navedenih predstavnika /čl.39 Priloga XII RT-1/.

Budući da tuženik osporava tačnost činjenica, utvrđenih u zapisnicima sastavljenim u njegovoj odsutnosti, odnosno u odsutnosti primaoca, to je prvostepeni sud bio dužan provesti od tužioca predložene dokaze i saslušati predložene svjedoke. Kako to prvostepeni sud nije učinio, to se ukazuje osnovanim žalbeni razlog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Slijedom toga valjalo je žalbu uvažiti, pobijanu presudu ukinuti, i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovno sudjenje.

U ponovljenom postupku prvostepeni sud će provesti sve dokaze koje stranke budu predložile i koje bude sam našao potrebnima, pa će na osnovi ocjene ovih dokaza utvrditi da li su tačne konstatacije zapisnika, i da li je osnovan tužbeni navod da je za oštećenje pokrivača odgovoran tuženik. Pri tome će biti potrebno pored ostalog utvrditi kada su bili zapisnici sastavljeni, te zašto su bili sastavljeni u odsutnosti predstavnika tuženika, odnosno primaoca robe /iako je tužitelj prema gore cit. propisima bio u načelu dužan oštećenje pokrivača utvrditi prilikom istovarijanja robe/, te ocijeniti da li ova okolnost utječe na vjerodostojnost zapisničkih konstatacija.

L.H.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 4.XI 1966.

Vijeće: dr Ernest Vajić, dr Tomislav Haramustek, dr Eugen Žokalj

Lučki skladištar - Tovarni pribor vagona - Lučki skladištar je dužan čuvati tovarni pribor kojim je roba u vagonu osigurana, i bez obzira na okolnost što nije od svog komitenta dobio nalog na koji način će s tim priborom postupati - Skladištar mora znati da li se radi o priboru otpacima ili o priboru koji je još upotrebljiv - Ako izgubi upotrebljiv

vi pribor, mora svom komitentu nadoknaditi njegovu protuvrijednost, bez obzira što nije dobio od komitenta nalog na koji način će postupati s tim priborom

Tužitelj je špediter, a tuženik je lučki skladištar. Špediter je u izvršivanju naloga svoga komitenta, dao nalog tuženiku da primi i uskladišti robu koja je nakon istovara iz vagona i uskladištenja, naknadno morala biti ukrcana u brod. Roba je bila u vagonima osigurana priborom sastavljenim od željeza i dasaka. Međutim kako skladištar nije špediteru vratio pribor, špediter je dao izraditi drugi koji je poslao svom komitentu, a skladištara tuži za naknadu štete.

Tužitelj se opire tužbi navodom da nije primio tovarne listove, i da mu zbog toga nije bilo poznato da je roba bila pričvršćena posebnim tovarnim priborom, a na to da ga tužitelj nije niti upozorio, niti mu je dao dispoziciju na koji način će s tim priborom postupati. Osim toga da tužitelj nije dokazao da je pribor ostao u tuženikovu poslovnom prostoru.

Prvostepeni sud je djelomično udovoljio tužbenom zahtjevu s obrazloženjem da nijedna od parničnih stranaka nije postupala pomnjom urednog privrednika: tužitelj zbog toga što nije izdao tuženiku dispoziciju za postupanje s tovarnim priborom, a tuženik što nije tražio takvu dispoziciju od tužitelja, iako je taj pribor primio s pošiljkama, i morao ga je ukloniti iz vagona, da bi ih osposobio za ponovni utovar. Prvostepeni sud smatra da su stranke za štetu odgovorne na jednake dijelove.

Drugostepeni sud je odbio tuženikovu žalbu, i tako stao na stajalište da je za utuženu štetu i tuženik odgovoran.

Iz obrazloženja drugostepene presude:

Ovaj drugostepeni sud ispitaio je pobijanu presudu u granicama odredbe člana 353 Zpp, pa je našao da je žalba neosnovana i to iz slijedećih razloga:

Iz činjenice da je sporni pribor tačno specificiran u tovarnim listovima, i što tuženik ne tvrdi da je prije njega bilo tko vršio bilo kakve manipulacije sa spornim teretom u vagonima, proizlazi nužno da je taj pribor zajedno s natovarenim vagonima morao ući u područje riječke luke, gdje je tuženik vršio istovar tih vagona. Osnovano je stoga utvrđenje pobijane presude da je tuženik, koji je za tužiteljev račun vršio istovar spornih vagona, morao iz vagona ukloniti i tovarni pribor, koji je s odnosnim vagonima stigao. Tuženik je stručno poduzeće za utovar, istovar, pretovar, i uskladištenje robe, i kao takav je znao, ili je morao znati, da sporni tovarni pribor nije bez-

vrijedan otpadak koji se baca, nego da ima svoju vrijednost, pa je zbog toga bio dužan, postupajući ponnjom urednog privrednika, sačuvati ga i tražiti od tužitelja kao naručitelja usluge dispoziciju za postupak s tim priborom. Budući da tuženik to nije učinio, već je dopustio da je taj pribor nestao, i da je vjerojatno manipuliran kao otpad - to je sukriv za nastalu štetu, kako je to ispravno utvrdio prvostepeni sud. Zbog toga se ne može uvažiti stajalište tuženikove žalbe da je jedino tužitelj sam kriv za nastalu štetu, jer nije dao dispoziciju kao ni svoj prigovor da nije dokazano da je odnosni pribor ostao na području riječke luke.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 7.XI 1966.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Dušan Arneri, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz stvari morem - Uskladištenje tereta - Odgovornost broдача i skladištara - Protest - Stanje robe u ambalaži - Ako primalac pravodobno broдарu uloži protest o stanju ambalaže, taj se protest ne odnosi na robu koja je u ambalaži sadržana - Jednostrano utvrđenje stanja robe u skladištu od strane organizacije koja vrši kontrolu robe nije samo po sebi neupotrebljiv dokaz - Ako se ovaj dokaz ospori, sud mora ispitati pod kojim uvjetima je uvjerenje izdano, i na temelju toga, po svom slobodnom uvjerenju, ocijeniti da li je roba oštećena u skladištu ili prije, odnosno nakon uskladištenja - Okolnost da broдар upakovanu robu ne mora pregledati, ne znači da korisnik prijevoza ne može dokazati da je roba oštećena tokom prijevoza

Tužitelj je osiguranik koji je primaocu robe koja se prevozila morem nadoknadio štetu, a tuženici su broдар i lučko poduzeće koje je bilo primalac po teretnici, i koje je uskladištilo robu prije nego je ona otpremljena stvarnom korisniku. Tužitelj navodi u tužbi da je teret pamuka u balama bio oštećen, pa tuži broдача i skladištara za naknadu štete. U obrazloženju svoga tužbenog zahtjeva navodi da je poduzeće koje je pregledalo robu dok se ona nalazila u skladištu utvrdilo da je roba u nekim balama oštećena vlagom i prljavštinom.

Prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev prema prvo i drugotuženomu. Za ocjenu ovoga spora taj sud smatra da prvotuženi broдар ne odgovara za stanje robe u ambalaži koje se ne može utvrditi normalnim zapažanjem, pa treba da